

½ Mil paa til sit Arbejde, thi i de fleste Tilfælde har han ikke assureret sin Cykle, og Afsavnet af den generer ham i meget følelig Grad, medens Afsavnet af Frakken ikke generer den velhavende noget videre. Det generer aldeles ikke en Juveler, om der bliver gjort Indbrud i hans Butik og stjaalet for 100,000 Kr. Juveler, det generer ham aldeles ikke, fordi han har assureret, og Assuranceselskaberne har taget saadanne Uheld i Betragtning og sat deres Præmier derefter. Derfor er det samfundsmæssigt set ganske ligegyldigt, om der bliver stjaalet for 100,000 Kr. Juveler eller ikke, men det er ikke ganske ligegyldigt, om en fattig Kone, der har hængt sin Vask, som maaske ikke er mere end 20 Kr. værd, til Tørring paa et Loft og saa bliver bestjaalet for disse fattige Stumper, saa at hun staar og ikke ejer det Linned, hun skal trække paa sine Børn. Se, det spiller en Rolle. Dertil kommer, gentager jeg, at fattige Folk sjældent har assureret; naar derfor en saadan Vask stjæles fra en fattig Kone, bliver det et i høj Grad føleligt Tab for hende. Endelig er der det at bemærke, at den, der stjæler det, i mangfoldige Tilfælde netop stjæler, fordi det er saa uhyre let at faa det stjaalne pantsat, at gøre det i Penge. Paa vore Pantelaanerkontorer forlanges der ikke nogen som helst Garanti for, at det, man kommer og vil pantsætte, ikke er stjaalet. Af Forsigtighedshensyn kan en eller anden Pantelaaner nu og da finde paa at være mistænksom overfor Kunden, der vil pantsætte noget, fordi han, hvis det opdages, at det er stjaalne Panter, der er pantsatte, kan komme til at udlevere dem. Det er altsaa for sin egen Skyld, at Pantelaaneren er forsigtig, men hvis han ikke tror, at der er Grund til at være forsigtig — og det tror han i mange Tilfælde ikke; naar der kommer en Kone og vil pantsætte en Pakke Vasketøj, kan han ikke se, om det er hendes eget eller ikke —, og han saa laaner paa det Vasketøj, saa er den bestjaalne maaske meget fattige Kone blevet af med det, og hvis det ikke efterlyses, hvad det i mange Tilfælde ikke gør, fordi det i Regelen slet ikke kan betale sig for Smaafolk at gøre Politiet Ulejlighed — skønt Politiet vistnok ikke er uvilligt til at have med det at gøre —, bliver Resultatet, at den fattige Kone bliver af med sine Stumper, og Pantelaaneren, og Tyven, gør en god Forretning. Jeg er ganske sikker paa, at naar Modeherrerne smækker sig i Florasalen, hvor jeg for Resten aldrig har været, gør de det i

mange Tilfælde for Penge, der er erhvervede paa den Maade, at en fattig Mand er blevet frastjaalet sin Cykle eller sit Værktøj eller en fattig Kone sit Vasketøj. Det er et Spørgsmaal, som Lovgivningsmagten ikke kan se paa med Lethed og Ligegyldighed, fordi det for de fattige Mennesker, som er blevet bestjaalet, drejer sig om et betydeligt Tab.

Jeg vil altsaa insistere saavel paa, at vi faar en Omordning af vort Pantelaanervæsen i Retning af billigere Rente, enten det saasker efter det ene eller det andet Princip, som paa at Assistenshusprivilegiet bliver ophævet. Kravet om Ophævelse af Assistenshusprivilegiet er berettiget, og jeg finder god Tilslutning dertil i en Landstingsbetænkning af Januar 1867, i hvilken det siges, at det i sig selv er indlysende, at det omtalte Privilegium gør denne Forretning i høj Grad skikket til at tjene til Skjul for en farlig Hælervirksomhed. Det havde man altsaa Øjet aabent for allerede den Gang, og man har drøftet, om man kunde opretholde dette Privilegium og faa Assistenshuset ind under andre Former. Paa Dansk Kriminalistforenings Aarsmøde i 1911 omtalte Justitiarius Ussing Assistenshuset og dets Hælervirksomhed med følgende Udtryk: „Efter min Erfaring er jeg ikke i Tvivl om, at der er en uhyre Masse Tyvekoster, som bliver indløste idet Assistenshusedlerne bliver omsat. Det kan vi se bl. a. deraf, at omtrent hveranden Tyv, man faar fat i, har Lommerne fulde af Assistenshusedler, som han har købt og vil sælge igen, og selvfølgelig køber man ikke Assistenshusedler for at lade Pantet forfalde, men for at faa fat i Tingene. Vi kan ogsaa se det deraf, at de Tyve, som ikke har Lommerne fulde af Assistenshusedler, i Almindelighed har Lommerne fulde af Sedler fra private Pantelaanere, hos hvem de har pantsat Assistenshusedler“. Det er jo ikke nogen Anbefaling for de private Pantelaanere. Justitiarius Ussing siger videre ved samme Lejlighed: „Staten kan ikke med Bekostning holde en saadan Bedrift i Hovedstaden, naar den dermed paafører Hovedstaden alle de Bekostninger, som Kampen imod Kriminaliteten derved medfører“. Og det er rigtigt nok; det er en ganske meningsløs Forretning, og samfundsmæssigt set er det ganske forkasteligt for Statskassens Penge at holde Assistenshuset oppe. Dette Hælervirksomhed, som Assistenshuset har, paafører til Gengæld Hovedstaden en Bunke Udgifter, fordi Tyvehaandværket lattes gennem Assistenshusets Virksomhed,